

Звіт

про проходження навчальної
діалектологічно-етнографічно-соціолінгвістичної практики
студентів II-го курсу денної форми навчання спеціальності 035 Філологія, 035.033
Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська;
ОП Польська мова і література та англійська мова
Термін практики: з 09 червня 2025 року по 20 червня 2025 року.

Студенти II-го курсу Факультету філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська ОП Польська мова і література та англійська мова з 09 по 20 червня проходили діалектологічно-етнографічну та соціолінгвістичну практику на базі польського товариства “Покуття” (м. Коломия, вул. Лепкого, 60); польського товариства ім. А. Міцкевича (м. Коломия, вул. І. Франка, 96), польського товариства імені Ф. Карпінського (філіал м. Калуш, вул. Івана Франка, 8), в Центрі польської культури та європейського діалогу м. Івано-Франківськ та в Державному обласному архіві за “Програмою діалектологічно-етнографічно-соціолінгвістичної практики”. Діалектологічно-етнографічна та соціолінгвістична практика призначена для збору та опрацювання матеріалу (архівного, від носіїв мови тощо) з метою закріплення та узагальнення знань з польської діалектології, лексикології, словотвору, морфології польської мови, культурології, етнографії та соціолінгвістики.

Перед проходженням навчальної практики студенти пройшли належну наукову, науково-практичну та навчально-методичну підготовку. 9 червня 2025 року була проведена настановча нарада. Кожен студент отримав завдання. Також студенти прослухали онлайн лекції про стан діалектів колись і сьогодні на території Польщі “Dialekty kiedyś i dzisiaj” др. Малгожати Піох, а також про методику збору матеріалу та опрацювання мовних біографій др., ад'юнкта відділу мовознавства Інституту славістики ПАН (Варшава) Габрієли Августиняк-Жмуди. Також студенти мали змогу прослухати лекцію онлайн з циклу „Ukraińskie wtorki” (Інститут славістики Польська академія наук) „Współczesna ideologia «ruskiego miru» jako narzędzie legitymizacji roszczeń Rosji wobec Europy Wschodniej (aspekty historyczne i religijne)”

Сергія Шумило, професора Ексетерського університету (University of Exeter) у Великій Британії, наукового співробітника Інституту історії України НАН України.

На базах практик студенти ознайомилися з роботою центрів польської культури, отримали відомості про польськомовні громади та товариства на території Івано-Франківської області. Під час проходження практики студенти знайомилися з мовою, культурою та традиціями польськомовних громад в умовах мультикультурної інтеграції, мали можливість порівняти традиції польськомовних громад та українські звичаї і традиції колись і сьогодні, знаходили спільне та відмінне. Найбільше студентам сподобалися екскурсії в Коломиї, де вони побували у римо-католицькому костелі, довідалися про його історію, відбудову та його оновлення; в музеї писанки порівнювали українські писанки та писанки, що подарували різні польські делегації, зокрема і делегація Кашубсько-поморського товариства з м. Вейгеро (Польща); пройшлися вулицями та місцями, які пов'язані з іменами польських письменників та діячів культури.

Особливу увагу студенти зосередили на можливості використання бібліотечних фондів Центру польської культури в Івано-Франківську та області, адже існує онлайн-каталог бібліотечного фонду Центру. Також студенти ознайомилися з великою фонотекою медіа-центру – «*Radio CKPIDE*». У будь-який час студенти мають змогу послухати інтерв'ю не тільки з відомими поляками, які були гостями Центру, але й місцевих мешканців польського походження у рубриці *Biografie Ziemi Stanisławowskiej*. Студенти також опрацювали матеріал про поляків в україномовному середовищі Івано-Франківської області.

Особливого значення діалектологічно-етнографічна та соціолінгвістична практика набуває при спілкуванні та знайомстві з носіями польської культури різних вікових груп. Цього року таке знайомство відбулося через зустрічі з носіями польської мови у Коломиї та Калуші, а також через мультимедійний посібник «*Dialekty polskie*» за редакцією Г. Карась (Dialekty i gwary polskie. Kompendium internetowe pod red. Haliny Karaś. Warszawa, 2021. Режим доступу: <http://www.dialektologia.uw.edu.pl/index.php>), мали можливість прослухати живу мову та проаналізувати тексти. Студенти знайомилися з мовою, побутом, культурою,

релігією, традиціями жителів вибраного регіону, розписували інтерв'ю орфографічно з зазначенням діалектологічних рис регіону.

У рамках практики усі студенти ознайомилися з роботою Державного архіву в Івано-Франківській області. Працівник архіву звернула увагу на структуру архіву, старий та новий фонд, можливості читального залу архіву, особливо на матеріали до 1939 року (польською мовою). Зацікавлення у студентів викликала можливість ознайомитися з місцевими газетами, в яких описується життя жителів Івано-Франківської області у довоєнний час. Збереження в архівних фондах газетних публікацій минулого століття (перш за все, газета “Kurier Stanisławowski”) є важливим матеріалом для науково-дослідної роботи студентів-полоністики при написанні курсових, бакалаврських та магістерських робіт, а також для наукових робіт інтердисциплінарного характеру. Під час проходження практики студенти аналізували також матеріали відомої в Україні газети “Kurier Galicyjski” (номер за 13-26 червня), яка виходить двічі на місяць у Львові.

Під час проходження діалектологічно-етнографічної та соціолінгвістичної практики студенти також готували презентації з важливих наукових та науково-практичних тем, як «Родинні традиції», «Роль костелу у збереженні культурних традицій», «Роль інтернет-радіо у збереженні культурних традицій польської національної меншини», «Польська мова в регіонах Івано-Франківської області» та ін.

Усі студенти успішно пройшли практику, здали матеріали та звіти. Так, з 18 студентів групи ПАМЛф-21 семеро студентів отримали оцінку «відмінно», 5 студентів – «добре», 6 студентів – «задовільно»; з 18 студентів групи ПАМЛф-22 двоє студентів отримали оцінку «відмінно», 10 студентів – «добре», 6 студентів – «задовільно».

Навчальна практика пройшла в гарній атмосфері, студенти проявили творчість, креативність та бажання отримувати нові практичні навички.

Керівник практики
від Факультету філології

Ольга ЛАЗАРОВИЧ

Декан Факультету філології

Роман ГОЛОД